

Akershus fylkeskommune
Avdeling for regional utvikling
Schweigaards gt. 4 Galleriet
0185 OSLO

Oppsal 12.01.05

Sektorplan for idrett- og friluftslivsanlegg og fysisk aktivitet i Akershus fylke 2005-2008 - Østmarkas Venners høringsvar

Vi viser til ovennevnte plan, som vi har fått via Oslo og Omland Friluftsråd. Vi viser også til samtale med saksbehandler Torgeir Berg, som har gitt oss frist til 13.01. med å gi innspill til planen. Vi takker for denne muligheten til å uttale oss til en plan som tar opp temaer vi er opptatt av, og som geografisk dekker deler av det området vi jobber med, nemlig Østmarka.

Generelt om planen

Østmarkas Vener (ØV) er glad for at folkehelseperspektivet er viet større plass i denne enn i de foregående planene. Friluftsliv, rekreasjon og fysisk aktivitet er gunstig både for fysisk og psykisk helse, og virker forebyggende i forhold til mange av våre livsstilssykdommer. Samtidig gir slike aktiviteter flotte naturopplevelser og tilhørighet til vårt nærmiljø, og dermed engasjement for å ta vare på og videreutvikle parker, friområder, grøntstruktur og Marka.

Kap. 3 Fysisk aktivitet i Akershus

I og med at dette er en plan både for idretts- og friluftsanlegg, savner vi en oversikt over friluftslivsorganisasjoner og deres medlemstall/aktivitetsnivå tilsvarende den omtalen idrettsorganisasjonene har fått.

Kap. 4 Felles planforutsetninger

Det er positivt at fylkesplanen for Akershus 2004-07 har som et overordnet mål at *Alle skal ha mulighet til fysisk aktivitet i natur og i sitt nærmiljø.*

Vi vil også framheve at bl.a. følgende strategier er valgt for å fremme økt fysisk aktivitet i Akershusbefolkningen_

- Tilrettelegging av stier, veier, lysløyper og turtraséer, nærfriluftsområder og anlegg for fysisk aktivitet for alle brukergrupper
- Sikre tilgang til skogsområdene, vannveiene og kysten langs Oslofjorden

Det er også gledelig at Akershus fylkeskommune vil markere friluftsliv med en spesiell satsing på friluftslivskart for hele fylket. Dette skal være en strategi for å sette friluftsliv på dagsorden i kommunene og i arbeidet med kommunedelplaner for idrett og friluftsliv.

Kap. 6 Mål og strategier

ØV har ingen vansker med å slutte seg til visjon og langsiktig målsetting. Å bidra til at alle kan drive fysisk aktivitet og at dette primært skal skje i nærområdet, er fornuftig og riktig.

Under satsingsområdet *Barn og unges oppvekstmiljø* vil vi særlig framheve punktet om å *arbeide for å sikre viktige nærfriluftsområder gjennom deltakelse i arbeid med grøntstrukturplaner*. Ved siden av Marka er grøntarealer innen bebyggelsen de mest verdifulle områdene for fri, naturlig lek og opparbeiding av ferdigheter i friluftsliv. Slike arealer er svært viktige for trivsel, et godt nærmiljø og langsiktig friluftslivsinteresse.

Under satsingsområdet *Forebyggende helsearbeid* merker vi oss særlig punktet om å *legge til rette muligheter for daglig fysisk aktivitet der folk bor, gjennom bevaring og utvikling av grønne korridorer/områder og sammenhengende tur- og sykkelveinett*. Dette er vi fullt ut enige i, men det må følges opp av prioritering og handling. Det trengs mye ressurser for å regulere, sikre og opparbeide grøntkorridorer og tur/sykkelveinett.

Vi savner et punkt om å legge til rette for økt bruk av Marka, bl.a. gjennom parkeringsplasser, infoskilt, lysløyper, raste- og bålplasser, benker, brygger osv. Et slikt punkt bør helst plasseres under satsingsområde *Natur- og miljøutfordringer* evt. under *Forebyggende helsearbeid*.

Kap. 7 Handlingsprogram

Det er positivt at 10% av fylkets tildelte ramme til ordinære anlegg årlig settes av til anlegg for friluftsliv, selv om prosentandelen med fordel kunne vært langt større. Friluftslivsanlegg og tilrettelegging for friluftsliv når langt flere, og er langt billigere, enn idrettsanlegg og idrettshaller, som i realiteten bare når et mindretall i befolkningen. ØV håper at dette vil gjøre det lettere å få støtte til frivillig innsats for å rydde løyper og stier samt tilrettelegge turveger.

Lista over prioriterte tiltak er totalt dominert av store idrettsanlegg. Vi registrerer et friluftsbad og et hestesenter, ellers glimrer friluftslivet totalt med sitt fravær. Dersom 10% av midlene skal settes av til friluftslivsformål, må lista over prioriterte tiltak endres radikalt.

Konkret savner vi tiltak for tilrettelegging av stier og turveinett, både i bebyggelsen og mot/i Marka. Kommunene må definitivt ikke ta for gitt at Skiforeningen og Turistforeningen merker løyper for vinter- og sommerbruk. Dette arbeidet er i vesentlig grad basert på frivillig innsats av dugnadsgjenger som man er helt avhengig av. Denne innsatsen må oppmuntres gjennom tilrettelegging og økonomiske bidrag fra kommunene. ØV finner heller ikke noen tiltak som gjelder tur- og sykkelveinett i handlingsplanen. Dette harmoniserer dårlig med strategiene nevnt i kap. 6.

Det er betegnede for friluftslivet i de østlige områdene av Østmarka at det overhodet ikke er tilrettelagt med skiltet utfartsparkering på strekningen fra Marikollen i nord via Enebakk til Oslo. Det bør lages en plan for friluftslivet i Østmarkas østlige deler som inkluderer sti/løype/sykkelnett, utfartsparkering og midler til opparbeiding.

Bl.a. savnes mulighet til atkomst til østsiden av Østmarka fra Ekebergdalen i Ytre Enebakk. Dette vil etter ØVs mening være av stor betydning for tilgjengeligheten til denne delen av Marka. Vi er overrasket over at dette ikke er prioritert fra Enebakk kommunes side.

ØV er klar over at handlingsplanen i stor grad gjenspeiler kommunenes prioritering og innspill til fylkeskommunen. Men i og med at det er et konkret mål at 10% av midlene skal gå til friluftsliv, bør det nok komme klarere føringer/retningslinjer fra fylkeskommunen til kommunene. Det er nok også et faktum at de kommunale utvalgene som foreslår tiltak/anlegg i stor grad består av folk fra idretten, eller i praksis er rene idrettsutvalg. Her bør også fylkeskommunen se det som en viktig oppgave å bidra til å endre sammensetningen av slike utvalg, eller

oppmuntre til at det opprettes friluftsutvalg parallelt med idrettsutvalg, slik mange av bydelene i Oslo praktiserte det i høst.

Dersom handlingsplanen blir realisert slik den nå er, vil den ikke oppfylle visjon og langsiktig mål om at alle skal kunne drive fysisk aktivitet, og at dette primært skal skje i nærområdet.

Med vennlig hilsen

Steinar Saghaug/s/
leder

Jan Olav Nybo
styremedlem